

הממונה על המשמעת

4.7.2022
תיק 56/2022

הכרעת דין

בעניינן של YYY ו-XXX בית הספר לפסיכולוגיה

1. העבירות המיוחסות לסטודנטיות הן לפי סעיף 13.4 לתקנון המשמעת שעניינו הונאה בבחינה, ו/או לפי סעיף 13.6 שעניינו הפרת הוראות המתייחסות לבחינה. האירוע התרחש ביום 15/5 במסגרת בוחן בקורס "שיטות מחקר". הבוחן היה על מאמר מסויים וניתנה לסטודנטים אפשרות להגיע לבוחן עם עותק מודפס של המאמר ללא כיתוב. במהלך הבוחן, הבחינה המתרגלת כי הסטודנטיות YYY ו-XXX העבירו ביניהן את המאמר והתברר שיש עליו כיתוב.
2. ביום 21.6.2022 התקיים דיון בהתוודעות חזותית (זום). הסטודנטיות היו מיוצגות. הופיעו בדיון גם המתרגלת שירה ו-XXX סטודנטים - עדים מטעם ההגנה.
3. בדיון טענה באת כוח הסטודנטיות שתי טענות מרכזיות: (1) לא ניתנה על ידי המתרגלת הנחיה לא להעביר מאמר מסטודנט אחד ל-XXX בזמן הבוחן; (2) לא ניתנה הנחיה שאסור לכתוב על הבוחן בזמן הבוחן. על בסיס טענות אלו, טענה ההגנה שיש לזכות את הסטודנטיות מעבירת הפרת הוראות ומעבירת הונאה.
4. במהלך הדיון הודתה YYY שהיא הסטודנטית שכתבה על הבוחן. עובדה זו אינה שנויה במחלוקת וחבל שלא הובאה על ידי ההגנה לידיעת התובע בטרם הדיון. עובדה זו מצדיקה הכרעת דין נפרדת לכל אחת הסטודנטיות

YYY הסטודנטית

5. קיימת בפני הודאתה של YYY שהיא כתבה על המאמר. אולם, לטענתה היא הגיעה לבוחן עם מאמר נקי מכיתוב והוסיפה את הכיתוב בזמן הבוחן. לטענת ההגנה ולא היתה הנחיה מפורשת/ ברורה שאסור לכתוב על המאמר בזמן אמת.
6. לא שנויה במחלוקת העובדה שמשך הבוחן היה 10 דקות בלבד, וכי המתרגלת לקחה מ-YYY את המאמר עם הכיתוב כמה דקות אחר תחילת הבוחן.
7. המוצג שהגישה התביעה הוא מאמר באנגלית שאוחז 8 עמודים. מעיון במוצג רואים שיש תוספות בכתב יד על המאמר במקומות שונים.

בעמ' 513 יש שלש תוספות בכתב יד

כתב יד קטן של (1); (2) כציון הפרדה בין הסברים
כתב יד קטן (1); (2) בהתייחס להפרדה בפרוצדורה של הניסוי;
המילה בעברית "פתרון";

בעמ' 514

כתב יד קטן (1); ו-(2) כסמן להפרדה בטיעונים במאמר;

בעמ' 515

המילה בעברית "חרדה" כתרגום למילה באנגלית
המילה בעברית "משתנה תלוי" כתרגום למונח באנגלית;

חץ בכתב יד

כתב יד קטן (1).

8. הממצא העובדתי של שלל כיתובים בעמודים שונים של המאמר, כתיבה של חלקם בכתב יד קטן; ומשך הזמן הקצר שעבר עד שנלקח המאמר על ידי המתרגלת- אינם תומכים בגרסת הסטודנטית כי הוסיפה את הכיתוב בדקות המעטות לאחר שהתחיל הבוחן.
9. הסטודנטית העידה שיש לה הפרעות חרדה וטיעון זה תומך לטענתה בכך שהוסיפה את הכיתוב בזמן הבוחן. גם עדת ההגנה ספיר העידה לגבי כיתוב בזמן הבוחן:

זה משהו שעוזר. אני אישית כותבת למרות שבבוחן הזה לא כתבתי כי למדתי אותו ממש טוב. לפעמים אתה כותב את הפירוש במהלך הבוחן כי כשאתה קורא ברצף אתה לא תזכור אותה במיוחד באנגלית.

10. אני סבורה שטענת הסטודנטית בדבר הפרעת חרדה – שלא נתמכה באבחון רשמי – יכולה להתפרש גם בדרך אחרת והוא הדין לגבי עדות עדת ההגנה.
11. אין מחלוקת שהיתה הוראה מפורשת בהנחיות לבוחן שאסור להגיע עם מאמר כתוב. לאחר שמיעת העדויות - השתכנעתי שהתביעה הרימה את נטל ההוכחה לעניין עבירה לפי סעיף 13.6. לתקנון המשמעת כאשר סיפקה את המוצג העובדתי של עמודים שונים עם כיתוב קטן שנתפסו דקות ספורות לאחר תחילת הבוחן. מנגד, ההגנה לא הרימה את הנטל להוכיח שהכיתוב הוסף בזמן הבוחן. לאור הכרעתי זו, מתייטר הצורך לדון בסוגיה שהעלתה ההגנה "האם ניתנו הנחיות שאסור לכתוב על המאמר בזמן הבוחן".
12. לגבי עבירה על סעיף 13.4 לתקנון – מעיון בכיתובים שהוסיפה YYY על המאמר אני סבורה שההגנה הרימה את הנטל לסתור את החזקה שמדובר בשימוש, החזקה הכנסה קבלה או מסירה של מידע אסור במהלך הבחינה. לפיכך אני מזכה את YYY מעבירה לפי סעיף 13.4 לתקנון.

XXX הסטודנטית

13. כאמור, בדיון התברר שXXX לא הוסיפה את הכיתוב על המאמר. גדר המחלוקת הוא גרסת התביעה כי נאמר במפורש שאסור להעביר חומר בין הסטודנטים לעומת גרסת ההגנה שהדברים לא הובהרו וכי בסמסטר א' היו אירועים שבהם המתרגלת התירה לסטודנט להשתמש במאמר של סטודנט אחר כאשר התבקש היתר פרטי.
14. גרסת המתרגלת מהימנה עלי. המתרגלת העידה כי

הממונה: ישנה טענה שנאמר על ידך שמותר להעביר את המאמר.

המתרגלת: לא. היו מקרים פרטניים XXX גשו אליי לפני הבוחן ונתתי הוראה ספציפית מאוד וזה היה מותנה בזה שיישבו במיקום ספציפי ושאבדוק שאין כיתוב. זה לא היתה צורה כוללנית לכל הכיתה או טרם הבוחן.

ובמקום אחר:

"בסמסטר א' היו כמה סטודנטים XXX גשו ביום הבוחן ואמרו שאין להם את המאמר, ששכחו או לא הדפיסו, אז אמרתי שהן יכולות להשתמש במאמר של סטודנטית אחרת באופן נקודתי כדי שלא ייגשו לבוחן ללא המאמר. בסמסטר ב'

הזכרנו שהמאמר אישי והדגש העיקרי שאסור שיכיל כיתוב אלא רק מרקור בצבע. בפועל ביום הבוחן, במהלך הבוחן, XXX וYYY ישבו אחת ליד הXXX וראיתי שהן העבירו ביניהן את המאמר. ניגשתי ולקחתי אותו ואז ראיתי שיש עליו את הכיתובים שהצגת. לקחתי להן את המאמר ואפשרתי להן לסיים את הבוחן ללא המאמר. והעברתי למרצה הקורס כדי לדעת איך להמשיך להתנהל וזהו. "

15. אין מחלוקת שXXX לא ניגשה למתרגלת לפני הבוחן כדי ליידע אותה שלא הביאה את המאמר והיא מתכוונת לקחת אותו מYYY, ועובדה זו כשלעצמה מעוררת חשד. שהרי אם היה מתקבל מראש היתר לשימוש במאמר של YYY היתה הקובלנה מתייתרת.
16. עוד אני רואה לנכון לציין במורת רוח את התנהלותה של XXX במהלך הדיון שבחרה לטעון ל- "בעיות" ו"ליקויים" אצל המתרגלת ובאופן מסירת ההנחיות, תוך הפגנת "ס" מודעות עצמית להתנהלות הקלוקלת שלה עצמה. ראשית, רק בערב לפני הבוחן XXX החלה להתארגן לבוחן, ניסתה להדפיס את המאמר וגילתה שהמדפסת תקולה (תקלה שארעה כבר בעבר וגררה פניה מראש למרצה) XXX, XXX הגיעה לבוחן ולא טרחה ליידע את המתרגלת על כך שאין לה מאמר ולברר אם תוכל להשתמש במאמר של YYY. שלישית, XXX היא עשתה דין לעצמה והחליטה במהלך הבוחן לקחת דף מהמאמר של YYY. רביעית, במהלך הדיון המשמעתי XXX לא נטלה אחריות על אף אחת מהפעולות המתוארות לעיל.
17. לגופן של יסודות העבירה - מהימנה עלי עדות המתרגלת שלא ניתנה על ידה הנחיה כללית כי מותר להעביר במהלך הבוחן מאמרים בין סטודנטים. עם זאת, לאור העובדה שבסמסטר א' הותרה באופן פרטני העברה של מאמר במהלך הבוחן, קיים ספק קל לגבי האופן שבו הובנו ההנחיות בנוגע לבוחן המדובר. לפיכך, לאחר התלבטות, אני מזכה את XXX מעבירה לפי סעיף 13.6 לתקנון המשמעת.

גזר דין YYY

- משמצאתי שנעברה עבירה לפי סעיף 13.6 לתקנון החלטתי להשית על YYY את העונשים הבאים:
1. פסילת הבוחן והפחתת ציון בהתאם.
 2. ביצוע 25 שעות לתועלת הציבור. על הסטודנטית להשלים את השעות לתועלת הציבור לא יאוחר מיום 23.9.2022 שאם לא תעוכב זכאותה לתואר בחצי שנה (6 חודשים), בנוסף לכל עונש אחר שהוטל עליה. ויודגש כי הדחיה של חצי שנה במועד הזכאות לתואר תתחיל מהמועד בו התקבל בדיקנט הסטודנטים אישור על השלמת שעות לתועלת הקהילה ו/או ממועד העמידה בתנאים האקדמיים לתואר, לפי המאוחר. באחריות הסטודנטית לפנות לדיקנאט הסטודנטים כדי לתאם מקום לביצוע השעות לתועלת הציבור.
 3. הרחקה לשנה על תנאי באם תעבור עבירה נוספת לפי סעיף 13.4 או 13.6 לתקנון המשמעת. התנאי יעמוד בתוקפו למשך 3 שנים.

יפעת הולצמן גזית

זכות ערעור תוך 15 ימים.

פרופ' יפעת הולצמן גזית,
הממונה על המשמעת